

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa: **M. R.** narodený X., bytom Š., N. č. X. proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa Bratislava**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. júna 2011, č.k. 44Sd/17/2011-34, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. júna 2011, č.k. 44Sd/17/2011-34 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 12. októbra 2010 číslo X. **z r u š u j e** a vec jej **vracia** na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov súdneho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 13. júna 2011, č.k. 44Sd/17/2011-34, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie odporkyne z 12. októbra 2010 číslo X, ktorým podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok v sume 109,30 € mesačne od 20. augusta 2010 z dôvodu, že podľa lekárskeho posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta je invalidný podľa § 71

ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 65 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Súd prvého stupňa po preskúmaní rozhodnutia odporkyne zistil, že na základe žiadosti navrhovateľa z 20. augusta 2010 posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Galanta a Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Bratislave, v lekárskejších posudkoch z 31. augusta 2010, z 15. decembra 2010 a z 23. februára 2011 posúdili zdravotný stav navrhovateľa a zotrvali na pôvodnom posudku o 65 % miere schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Súd tvrdenie navrhovateľa o vyššej miere poklesu nepokladal za preukázané. Dospel k záveru, že odporkyňa v súlade so zákonom vyhodnotila dôkazy, ktoré mala k dispozícii, v súvislosti s uplatneným nárokom a o invalidnom dôchodku rozhodla v zmysle platných právnych predpisov.

Krajský súd navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 OSP a na neúspešnosť v konaní.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že v lekárskejších posudkoch stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nezodpovedá jeho skutočnému zdravotnému stavu. Žiadal preto, aby odporkyňa mu priznala plný invalidný dôchodok .

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Dôvody odvolania nepokladala za opodstatnené, lebo zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa posúdili na účely súdneho konania vecne príslušné orgány podľa § 153 ods. 3 a ods. 5 zákona o sociálnom poistení. Posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne po objektívnom vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľa a za jeho osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona o sociálnom poistení).

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporkyne z 12. decembra 2010 číslo X. z dôvodu, že nesúhlasil s určením miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou v rozsahu 65 %. Dôvody odvolania navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa sú v zásade zhodné s dôvodmi, uvedenými v opravnom prostriedku. Krajský súd sa však s ich obsahom v plnom rozsahu nevysporiadal a jeho skutkové a právne závery podľa názoru odvolacieho súdu nie sú vecne správne.

Zdravotný stav navrhovateľa na základe žiadosti o invalidný dôchodok z 20. augusta 2010 posudzovala MUDr. M. S., posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Galanta, ktorá v lekárskej správe z 31. augusta 2010 po vlastnom vyšetrení a z nálezov odborného psychologického vyšetrenia z 30. apríla 2008 a zo psychiatrického vyšetrenia z 8. apríla 2009 uviedla, že navrhovateľ je invalidný. Za jeho rozhodujúce zdravotné postihnutie určila duševné choroby a poruchy správania, ktoré odôvodňujú invaliditu, zaradené do kapitoly V, pod položku 2, písmeno b/ prílohy 4 zákona o sociálnom poistení. Posudková lekárka uviedla, že určuje mieru poklesu 65 %, strednú hranicu percentuálneho rozpätia 50 % - 80 % s tým, že nenavýšila percentuálnu mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti.

Po podaní opravného prostriedku zdravotný stav navrhovateľa posudzoval MUDr. I. F., posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Galanta, ktorý v lekárskom posudku z 15. decembra 2010 tiež za rozhodujúce zdravotné postihnutie stanovil duševné choroby a poruchy správania podľa kapitoly V., položky 2 písm. b/ prílohy 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 65 %. Uviedol, že novšie lekárske nálezy než z apríla 2008 a z 2009 nie sú, ochorenie má stacionárny charakter, pri liečbe stav udržiavaný bez relapsu psychózy.

V lekárskom posudku z 23. februára 2010 MUDr. M. B., posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Bratislave na základe vlastného vyšetrenia a z nálezov vyššie uvedených odborných vyšetrení z apríla 2008 a 2009 určila zhodné rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa aj 65 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z uvedeného je zrejmé, že všetci posudkoví lekári určili zhodne mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 65 % podľa prílohy 4, kapitola V. položka 2. písmeno b) duševné choroby a poruchy správania, schizofrénia, poruchy schizotypové a poruchy s bludmi, ťažké formy, floridný proces, ťažké posprocesuálne formy. Tomuto druhu zdravotného postihnutia zodpovedá miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v rozpätí od 50 % do 80 %. V žiadnom lekárskom posudku posudkových lekárov sociálneho poistenia sa nenachádza všeobecné posudkové hľadisko tak, ako je uvedené k tejto kapitole zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého pri stanovení poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je potrebné prihliadnuť na vývoj osobnosti v afektívnej, emocionálnej oblasti, na schopnosti adaptácie, na vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia. Dôvod, pre ktorý bol pokles schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť stanovený v rozsahu 65% preto nebol dostatočne objasnený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že v danom prípade existujú pochybnosti ohľadne zisteného zdravotného stavu navrhovateľa pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na priznanie invalidného dôchodku z dôvodu, že vzhľadom na chorobu navrhovateľa chýba v záveroch posudkov objasnenie dôvodu priznania poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 65 % z možného percentuálneho rozpätia (50 % - 80 %).

Úlohou súdov pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov nie je nahrádzanie ich činnosti a to ani pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods. 3 prvej vety OSP v spojení s § 250j ods. 2 písm. c/ OSP zmenil tak, že preskúvané rozhodnutie odporkyne z 12. októbra 2010 číslo X. zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa doplní dokazovanie o nové posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom aj za účasti príslušného odborného lekára psychiatra a psychológa, prípade nariadením dokazovania súdnym znalcom z tohto odboru, a určiť zodpovedajúcu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Až na tom základe odporkyňa vo veci znovu rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Úspešný navrhovateľ náhradu trov konania neuplatnil, preto odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 a ods. 2 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 27. septembra 2012

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová